

Control of Stray Dogs in Kottayam district - Comprehensive ABC-AR Programme

1.0 Background

Projected animal bite incidence in India would be about 2.00 crores / year and current administration of Post Exposure Prophylaxis (PEP) would also be close to this number. India has the highest mortality, 20000 per year contributing 62 percent of Asian deaths, though the country spends around 1500 crores towards vaccine cost for human treatment. Though rabies is a 100 percent fatal disease and highly endemic in India, it is not a notified disease at global level and hence poor disease surveillance exists at all levels.

Unlike many other countries, in India, it is difficult to differentiate stray dogs from domestic dogs. While the general concept is that all dogs appearing in the street at any point of time are stray dogs they can be, a) domestic dogs unleashed at night, b) Domestic dogs unleashed during day only c) loose watch dogs that moves freely accepting from houses of a street d) undomesticated pariah dogs which remain all the time in street or hide outs. Nearly 40% of the street dogs originate from the unmanaged domestic pets.

In Kerala vaccination of domesticated dogs was the function of Animal Husbandry Department and control of stray dogs and licensing of domestic dogs, the mandate of Local Self Government Institutions (LSGI). After the implementation of 73rd and 74th amendment of constitution in 1996 the rabies control function was transferred to LSGIs. In spite of continued efforts from the state, an effective program for stray dog population control is yet to be in place.

The issue of stray dogs in the state of Kerala is becoming more alarming day by day and it urges urgent intervention by the state/local governments. A rough estimate shows that there are more than 5 lakh stray dogs in the state.

It is reported that there are more than 80000 dog bites in the state annually with

a very high growth rate of over 20% per annum. The state spends more than Rs. 40.00 crores annually for the anti-rabies vaccinations and related medicines.

There were many cases of stray dog bites in the district of Kottayam in recent time. There is no coordinated effort from any government or non-governmental agencies to address the issue on a long-term basis. Even though few local bodies have expressed their willingness to address the issue, they are unable to go ahead due to their unawareness on the technical process and lack of experienced manpower to support the programme.

In the above circumstances District Collector Kottayam held discussion with Department of Animal Husbandry, LSGIs, NGOs in the field and decided to take the issue as one of the priorities of the district and to take up the ABC-AR programme as per the guidelines issued by Animal welfare Board of India (AWBI) to control the stray dog menace. The experience the District Collector had in addressing the issue at Thiruvananthapuram Corporation as Nodal Officer for the ABC-AR programme successfully conducted by KSUDP in association with Department of Animal Husbandry, M/s Sai Gramam Trust, People For Animals (PFA), World Wide Fund for Nature (WWF) Kerala Chapter, Animal welfare Board of India (AWBI) will also be used for designing the programme activities. In Kottayam one NGO called "Friends of Animal" had expressed their willingness to associate with the programme.

As all local bodies have agreed to participate in the programme and it is not practical to develop the facilities and manpower required for the programme in each Local Body. It has been decided by the District Planning Committee to pool the fund from the local bodies at district level and develop one center each in all 5 Taluk in the district for regularly conducting the programme. A rough estimate shows that there are 20000-25000 stray dogs in Kottayam district.

2.0 Objectives

- 1. To develop one ABC-AR centre in each of the 5 Taluks in Kottayam district by building capacity to handle ABC-AR programme in terms of manpower and facilities*
- 2. Make stray dogs identifiable and safe for human contact through a participatory campaign*
- 3. Control breeding through Animal Birth Control (ABC) programme to reduce the number of stray dogs and reduce ganging and man-animal conflicts*
- 4. Prevent rabies in stray and domestic dogs through Anti-Rabies (AR) Vaccinations*
- 5. Create awareness and reduce fear and agony of common people*

3.0 Proposed Project area

The project is proposed to be take up in the entire district comprising 4 municipalities and 73 panchayaths with the active participation of the Local Self Government Institutions. 5 centres are proposed to be developed, one in each Taluk, at Pariyaram, Vazhoor, Kanjirappally, Kadanad and Vaikom attached to the veterinary Hospital concerned with permanent facilities for undertaking the ABC-AR Programme. The stray dogs caught from different parts of the district will be transported to these centres for the procedure.

4.0 Guiding Principle

The programme will be conducted in the general ambit of the Animal Birth Control (Dogs) Rules, 2001 published by Government of India in exercise of the powers conferred by the sub-sections (1) (2) of section 38 of the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960). As per the rules, all dogs shall be classified in one of the following two categories (i) pet dogs, (ii) street dogs. The

owner of pet dogs shall be responsible for the controlled breeding, immunization, sterilization and licensing in accordance with these rules and the law for the time being in force within a specified local area. The street dogs shall be sterilized and immunized by participation of animal welfare organizations, private individuals and the local authority.

5.0 Major Partners in the programme

District Panchayath, Block Panchayath, Grama Panchayath, Municipalities of Kottayam District and identified NGOs will be the major partners of the Programme. Animal welfare Board of India (AWBI) will associate with the project. People For Animal (PFA) and Society for the Prevention of Cruelty to Animals (SPCA) will also associate with the programme. It is also envisaged to make the Residents Associations of the locale active partners in the planning and execution phases. District Panchayath will lead the coordination of the programme with the Nodal Officer Deputy Director Department of Animal Husbandry. The Local bodies (both urban and rural) will fund the programme in providing facilities in the designated veterinary hospitals, providing exclusive extra manpower (doctors, para medical staff and support manpower), transporting the dogs to the ABC Centres and back to their territories, and creating awareness. Department of Animal Husbandry will take care of the space, service of the available doctors, medicine and building capacity to the existing manpower across the district to handle the ABC/AR programme. Partner NGOs will involve in identifying the territories of the stray dog, deploying their trained man power in catching and handling, transporting to the hospitals, feeding the animals, looking after pre and post operative sessions and putting them back to their original territories. PFA and SPCA along with Residents Associations will take up the awareness programme among the public. They will also assist in carrying out the AR vaccination to the domestic dogs.

6.0 Proposed Process

- a) Conducting surveys for the identification of street dogs and their territories
- b) Identification of designated treatment centres and providing infrastructure
- c) Sourcing trained doctors and supporting manpower including trained volunteers
- d) Sourcing medicines and equipment for ABC and Anti-Rabies vaccination
- e) Sourcing trained dog-catchers
- f) Scheduling the program
- g) Capturing and transporting stray dogs, territory wise
- h) Conducting ABC and Anti-Rabies operations
- i) Providing for the post-operative care including feeding
- j) Addressing waste management issues at the treatment centers
- k) Running the designated treatment centers as training centers of ABC and AR programs
- l) Conducting IEC programs on the issue of AR vaccination of domestic dogs to public
- m) Conducting ward-wise/territory-wise AR camps for domestic dogs in association with the Residents Associations

6.1 Surveys for the identification of street dogs and their territories

The street dogs are seen in gangs in their territories and the first step in the programme is to identify the stray dog territories and count the number of dogs in each territories. The LSGIs will do the survey with the help of resident associations and Department of Animal Husbandry. The survey findings will form the base document for the further activities of the programme. The survey will be conducted ward wise or territory wise. The survey will also cover the domestic dogs in the ward. The cost of the survey will be met by the LSGIs.

6.2 Designated treatment centers and providing infrastructure

The treatment centre should have sufficient facilities for providing tables and equipment for the ABC and AR operations, sufficient Kennels (At least 20 Nos each of size 3'x3'x3'), covered space for keeping kennels during the pre and post operative care, preparing food, waste management facilities, vehicular access, uninterrupted water supply and power. 5 centres are proposed to develop, one in each Taluk, at Pariyaram, Vazhoor, Kanjirappally, Kadanad and Vaikom attached to Veterinary Hospital concerned with permanent facilities for undertaking the ABC-AR Programme in the district as a continuous programme. The cost of developing the facilities at these centres will be met from the pooled fund from the LSGIs at the district level.

6.3 Trained doctors and supporting manpower

The most critical aspect of the success of the programme is availability of qualified and trained doctors for conducting the ABC and AR operations. Department of Animal Husbandry has agreed to provide the service of the existing doctors without affecting their routine works. But this is not sufficient and it is essential to deploy manpower exclusively for the programme. Qualified doctors need to be sourced on contract basis. The para medical staff and other supporting personnel also need to be sourced from the market on daily wages.

Dogs need to be captured as per the ABC Rule 2001 and only very few trained personnel are available for the same in the state. Therefore, the biggest challenge will be the availability of trained and experienced dog-catchers. Persons willing to do the work may have to be identified from the district and need to be trained from the approved training centres of AWBI. This shall have to be done by the partner NGO.

6.4 Medicines and equipment for ABC and Anti-Rabies vaccination

The Animal Husbandry department will provide the medicines and equipment needed for the programme. The hospital need to be equipped with facilities for safely storing the medicines.

6.5 Scheduling the program

The programme will be held territory-wise in a planned manner. It is proposed that all the 5 centres start the programme simultaneously. Catching will start from the most affected public areas in the Taluk and will be scheduled based on the interests shown by the Local bodies and Residents Associations.

6.6 Capturing and transporting stray dogs, territory wise

The stray dogs caught in gang from their territory will be transported in vehicles specially designed for the purpose. The vehicles will have cubicles to carry 5-6 dogs together, which are captured, from a particular territory. The vehicles will be arranged on rent or by fresh purchase and the cost will be borne from the pooled fund from LSGIs. The same vehicles will be used to carry the dogs back to their territory after the treatment.

The dogs will be captured only by using humane methods such as lassoing or soft-loop animal catchers such as those prescribed under the provisions of Prevention of Cruelty (Capture of Animals) Rules, 1979.

6.7 ABC and Anti-Rabies operations

On reaching the hospital all the dogs shall be examined by the veterinarians and healthy and sick dogs should be segregated. Sick dogs will be given proper treatment in the hospitals and only after they are treated they will be sterilized and vaccinated. The trained veterinary doctors supported by trained staff at the designated hospitals will do the ABC and AR operations to the dogs as per the need as prescribed by the Rules with sufficient care. It is estimated that one team can do a maximum of 6-8 operations per day. The ears of the sterilized and vaccinated dogs will be notched before release.

Female dogs found to be pregnant shall not undergo abortion (irrespective of stage of pregnancy) and sterilization and should be released till they have litter.

Incurably ill and mortally wounded dogs as diagnosed by a qualified veterinarian will be euthanised during specified hours in a humane manner. No dog will be euthanised in the presence of another dog.

6.8 Post-operative care including feeding

Each dog have to be rested for minimum of 3 days after the operation at the hospital in cages with proper feed, medicine and care. The partner NGO with the assistance of the hospital staff will look after the dogs during this period including feeding them.

The dog kennel must have sufficient space for proper housing and free movement of dogs. The place should have proper ventilation and natural lighting and must be kept clean. Adults and puppies must be housed separately and amongst the adults the males and females also should be housed separately. Adequate arrangement for drinking water and food shall be made for dogs while in captivity.

6.9 Transporting the treated dogs back

The treated dogs with notch on the ears will be transported back to their original territories after the post-operative care by Partner NGO

6.10 Waste management issues at the treatment centers

Bio-gas plant/incinerators will be provided at the hospital to take care of the waste generated at the centre by the programme. The bio-medical waste will be given to the authorized agents for the scientific disposal. The cost of this will be borne from the pooled fund

6.11 Running the designated treatment centers as training centers

There are acute shortage of trained doctors and support staff to expand the programme to other ULBs in the district and other districts. Therefore the project at Kottayam will be used to train more doctors and support staff for conducting ABC and AR operations. Department of Animal Husbandry will explore possibility of having a separate project on the capacity building programme for the ABC /AR Programme

6.12 IEC programs on the issue of AR vaccination of domestic dogs

Proper IEC programmes are very crucial for the success of the project. Therefore IEC activities will be an integral part of the project from the initial stage. SPCA will actively involve in the IEC activities along with the resident associations, schools and youth clubs.

6.13 Ward-wise/territory-wise AR camps for domestic dogs

The project will succeed only if the domestic dogs are also vaccinated along with the stray dogs territory wise. To facilitate vaccination of the domestic dog, camps will be conducted as part of the project ward-wise on pre-announced dates. Vaccination of the domestic dogs by the dog-owners will also be made compulsory and will be strictly monitored

7.0 Coordination Committee

A coordination Committee for implementing the programme with members from all stakeholders will be formed. Chairperson, DPC will chair the committee with Deputy Director Animal Husbandry as the Implementing Officer. The Committee shall consist of the following members;

Chairperson, DPC- Chairman

District Collector – Co –Chairman

Chairperson, Health & Education Welfare Standing Committee District

Panchayath

Chairman, Kottayam Municipality (Rep of Municipalities)

President, Grama Panchayath Association, Kottayam

President, Block Panchayath Association, Kottayam

District Planning Officer

Assistant Development Commissioner (General)

District Animal Husbandry Officer

Chief Veterinary Officer

Deputy Director (Panchayath)

Joint Director (Urban Affairs)

Finance Officer, District Panchayath

Representative of Partner NGO

Deputy Director (AH) O/o DAHO Kottayam - Convener

8.0 Project Period

First Phase will be launched from 1st August 2015 and will run for one year.

9.0 Cost Estimate

The estimate is made based on the following grounds;

- Period of pilot phase – 1 year
- 1 operation table per center for 5 centers @ Rs. 30000/- per table
- Cost of Shadowless lamps @ Rs. 20000 /- per lamp
- Cost of equipment – Rs. 5 lakh
- Cost of Generator – 5 Nos @ Rs. 75000 /- per Generator
- 20 kennels per centre for 5 centers @ Rs. 7000/- per kennel (excluding transportation and installation)
- Targeted number of dogs – 15000 for one year
- Average cost of medicine @ Rs. 300/- per dog
- Remuneration to doctors (2 doctors per centre)- Fixed @ Rs. 25000/- per month plus a variable incentive of Rs. 150/- per dog for doctors.
- Remuneration to support staff (2 numbers per center) @ Rs. 500 per day for 25 days in a month plus a variable incentive Rs. 50 per dog for support staff in the unit for female dogs.
- Wages to Dog catcher (1 per centre) @ Rs. 700/- per day
- Wages to security/caretaker (2 per center) @ Rs. 500/- per day
- Expenditure for feed to dogs and other Miscellaneous expenditure @ Rs. 15000/- per centre per month
- Transportation of dog @ Rs. 2500/- per day for 240 days

Sl. No	Item	No.	Rate	Unit	Amount (Rs)
1	Operation tables	1*5	30000	Per table	150000
2	Medicine	15000	300	per dog	4500000
3	Kennels	5*20	7500	Per kennel	750000
4	Doctors (Honararium) 1000 / day (Maximum Rs. 25000 / month)	5*2	25000	per month	3000000
5	Doctors- incentive	10000	150	per dog	1500000
6	Support staff (Honararium) 500 / day	5*2	500	per day for 25 days per month for 10-11 months	1350000
7	Support staff incentive	10000	50	per dog	500000
8	Security /Caretaker	5*2	500	per day for 25 days per month for 10-11 months	1350000
9	Dog catcher	1*5	700	per day for 25 days per month	1050000
10	Waste management	1*5	28000	per biogas plant and septic tank/soakpit	140000
11	Shed and other civil works including WS arrangements etc	1*5	200000	LS	1000000
12	Transportation of dogs	5*240	2500	per day for 240 days	3000000
13	Feed for the dog	5	15000	Per month	900000
14	Furniture to the hospitals	5	100000	LS	500000
15	Shadowsless lamp	5*2	20000	Per lamp	200000
16	Equipment	5	100000	LP	500000
17	Generator	5	75000	Per generator	375000
18	IEC and PR		1000000	LS	1000000
19	Miscellaneous (includes electricity and water charges of selected institutions, unforeseen expenditure , Diesel charge etc)		1035000	LS	1035000
				Total	22800000

(Rupees Two crores twenty eight lakhs only)

The total cost of the pilot phase is worked out to be Rs. 228.00 lakhs including the capital expenditure for the creation of facilities. Out of this the expenditure for medicine and related expenditure will be done through Department of Animal Husbandry and the other expenditure will be done through a district level committee formed under the chairmanship of District Collector.

10.0 Source of Fund

The fund required for the project will be sourced from the plan fund of LSGIs for the year 2015-16 and pooled at the district level. The permission for pooling the fund will be obtained from the Coordination Committee of LSG Department.

Sharing of fund is proposed as follows;

Sl. No.	LSGI	Number	Amount per LSGI (in lakhs)	Total amount (in lakhs)
1	District Panchayath	1	10.00	10.00
2	Block Panchayath	11	5.00	55.00
3	Grama Panchayath	73	2.00	146.00
4	Municipality	4	5.00	20.00
				231.00

Necessary proposals for providing the fund as above will be placed in the DPC by each LSGI.

**District Animal Husbandry Officer
Kottayam**

**തെരുവുനായ്ക്കളുടെ നിയന്ത്രണ പദ്ധതി 2016 - 2017
കോട്ടയം**

ആമുഖം

2015 - 2016 വർഷത്തിൽ കോട്ടയം ജില്ലയിലെ തെരുവുനായ നിയന്ത്രണത്തിനായി സമഗ്ര എ.ബി.സി. ഏ.ആർ പ്രോഗ്രാം (പ്രോജക്ട് നമ്പർ 803/16) ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് നടപ്പാക്കിയിരുന്നു. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെയും ജില്ലാ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പിന്റെയും തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്. ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് 5 ലക്ഷം രൂപയും പഞ്ചായത്തുകൾ 1,16,11,257/- രൂപയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ 3,10,1000/- രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഈ പദ്ധതി തെരുവുനായ നിയന്ത്രണത്തിനായി സംസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ ആദ്യ സംരംഭമായിരുന്നു. ഒരു പൈലറ്റ് പദ്ധതി എന്ന നിലയിൽ 2015 - 2016 വർഷം 4 മാസം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി 883 നായ്ക്കളെ വന്ധ്യംകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പദ്ധതി ഏക വർഷ പദ്ധതിയായതിനാൽ 2016 മാർച്ച് മാസം പദ്ധതി താൽക്കാലികമായി നിർത്തി വയ്ക്കുകയായിരുന്നു.

എന്നാൽ അനിയന്ത്രിതമായ തെരുവുനായ വംശ വർദ്ധനവ് മനുഷ്യജീവന് തന്നെ ഭീഷണിയാകുന്ന സാഹചര്യത്തിലും പേവിഷബാധ ജന്തുജന്തുരോഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഭയാനകവും ചികിത്സ ലഭ്യമല്ലാത്തതുമായ രോഗമായതിനാലും തെരുവുനായ നിയന്ത്രണം വളരെ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ കുടി മാത്രമെ ഇതിനൊരു ശാശ്വത പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ, മൃഗസംരക്ഷണബോർഡ് അംഗീകരിച്ച പ്രജനന നിയന്ത്രണ മാർഗ്ഗം വളരെ ഫലപ്രദമാണെന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിലും സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം തെരുവുനായ നിയന്ത്രണം അതാത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിനാലും കോട്ടയം ജില്ലയിലെ അലഞ്ഞ് തിരിയുന്ന തെരുവ് നായ്ക്കളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും പേവിഷബാധ നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കുന്നതിനും ഒരു വിശദ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുന്നു.

ഏകദേശം 20000 തോളം തെരുവ്നായ്ക്കൾ ഉള്ളതായിട്ടാണ് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. പജനന നിയന്ത്രണ മാർഗ്ഗം ശസ്ത്രക്രിയയിലൂടെ നടത്തുകയാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. അതോടൊപ്പം എല്ലാ തെരുവ് നായ്ക്കൾക്കും ഒരു വർഷത്തേക്ക് പ്രതിരോധ ശക്തി ലഭിക്കുന്ന പേവിഷബാധയ്ക്കുള്ള പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ് നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് പദ്ധതിയിലേയ്ക്കുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യയും ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങളും മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പ് നൽകുന്നതാണ്. ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. തെരുവുനായ്ക്കളുടെ വംശവർദ്ധനവ് നിയന്ത്രിക്കുക.
2. പേവിഷബാധ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക
3. ജന്തുജന്യരോഗ നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കുക
4. മനുഷ്യന് സൈദ്ധ്യമായ സഞ്ചാരം സാധ്യമാകുന്നു
5. റോഡ് അപകടങ്ങൾ കുറയുന്നു.

പദ്ധതി നിർവഹണം

- 2015-2016 വർഷത്തിൽ ഗ്രാമ - ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ, നഗര സഭകൾ, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏ.ബി.സി.ഏ. ആർ പദ്ധതിയ്ക്കായി ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന് 1,55,07499/- ഫണ്ട് കൈമാറിയിരുന്നു. ഇതിൽ 10110802/- രൂപ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. 2015 - 16 പദ്ധതിപ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ 2 ലക്ഷം രൂപയും നഗരസഭ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ 5 ലക്ഷം രൂപയും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് 10 ലക്ഷം രൂപയുമായിരുന്നു വകയിരുത്തേണ്ടിയിരുന്നത്. ഇത്രയും തുക വകയിരുത്താത്ത തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഈ വർഷം എ.ബി.സി.ഏ.ആർ പദ്ധതിയ്ക്കായി ഫണ്ട് വകയിരുത്തേണ്ടതാണ്.
- ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെയും ജില്ലാ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും, എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സംയുക്ത പ്രോജക്ടായി നടപ്പാക്കുന്നു.
- ജില്ലാ മൃഗസംരക്ഷണഓഫീസിലെ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ(എ.എച്ച്) ആണ് നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- 2015 - 2016 വർഷത്തിൽ പരിയാരം, വാഴൂർ, കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, കടനാട്, വൈക്കം എന്നീ സെന്ററുകളിൽ ആണ് പദ്ധതി നിർവഹിച്ചത്. എന്നാൽ പരിയാരം സെന്റർ മാറ്റി കോട്ടയം താലൂക്കിലെ പുതിയ ഒരു സെന്റർ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.
- ഓരോ സെന്ററുകളിലും താഴെ കാണിക്കുന്നപോലെ ഒരു സംഘമാണ് പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി നിയോഗിക്കുന്നത്.
 - എ) 2 വെറ്ററിനറി സർജൻ
 - ബി) 2 പരിചാരകർ / പാരാ വെറ്റ്
 - സി) 1 അറ്റൻഡന്റ്
 - ഡി) 1 പട്ടിപിടുത്തക്കാരൻ
 ഇതിനായി ജില്ലയിൽ മൊത്തമായി 10 വെറ്ററിനറി സർജന്മാർ, 10 പാരാ വെറ്റ്, 5 അറ്റൻഡന്റ് 5 പട്ടിപിടുത്തക്കാരൻ എന്നിവരെ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ഏർപ്പാടാക്കുക.

- കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കുന്ന ഒരു ടീമിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകേണ്ട വേതനം
 - എ) വെറ്ററിനറി സർജൻ - ഒരാളിന് മാസത്തോറും 39500/- രൂപ
 - ബി) പാരാ വെറ്റ് - ഒരാളിന് 15,000/- രൂപ വീതം മാസത്തോറും നൽകുന്നു
 - സി) പട്ടിപിടുത്തക്കാർ / അറ്റൻഡർ - ഒരാളിന് മാസം വേതനമായി രൂപ 15000/- - വും
 - (ഓരോ നായ്ക്കളെ പിടിക്കുന്നതിന് രൂപ 25 വീതം ഇൻസെന്റീവ് ആയിട്ടും നൽകുന്നു)
 - ഡി) 1 അറ്റൻഡന്റ് ഒരാളിന് 10, 000/- രൂപ വീതം മാസത്തോറും നൽകുന്നു

ധനവകുപ്പിൽ നിന്നും പട്ടിപിടുത്തക്കാർക്കും, അറ്റൻഡർമാർക്കും നൽകുന്ന വേതനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക അനുമതി വാങ്ങേണ്ടതാണ്.
- ഓരോ ടീം ഓരോ ആഴ്ചയിലും ആറ് ദിവസം രാവിലെ 9 മുതൽ വൈകുന്നേരം 4 വരെ ശസ്ത്രക്രിയയും, പ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പും നൽകുന്ന ജോലിയിൽ ഏർപ്പെടണം. ദിനംപ്രതി ചുരുങ്ങിയത് 10 പട്ടികളെ വീതം ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്ത് ആഴ്ചയിൽ 60 എണ്ണം എന്ന ക്രമത്തിൽ ഓരോ മാസവും ചുരുങ്ങിയത് 240 എണ്ണത്തിന് ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഏർപ്പെടുന്ന എല്ലാ ജോലിക്കാർക്കും ആനുപാതികമായി വേതനത്തിൽ കുറവ് വരുത്തേണ്ടതാണ്.
- പട്ടി പിടിക്കുന്ന ജോലിക്കാർ / അറ്റൻഡർമാർ നായ്ക്കൾ ശസ്ത്രക്രിയയുടെ മുറിയിൽ എത്തുന്നതുവരെയുള്ള എല്ലാ ജോലികളിലും സഹായിക്കേണ്ടതാണ്. അറ്റൻഡൻമാരാണ് പട്ടികൾക്ക് കൂട്ടിനുള്ളിൽ ഭക്ഷണം നൽകുക, കൂട് വൃത്തിയാക്കുക, ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് ശേഷം അവയ്ക്ക് മരുന്ന് വെയ്ക്കുക തുടങ്ങിയ അതാത് സമയത്ത് ബന്ധപ്പെട്ട നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെയോ, മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ നിർദ്ദേശാനുസരണം പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.
- ജില്ലാതലത്തിൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ(എ.എച്ച്) ആണ് നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനെക്കുറിച്ചും ജില്ലയിലെ മൊത്തം പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ആവശ്യാനുസരണം മറ്റ് ബ്ലോക്കുതല ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയുമാണ് പദ്ധതിയിലൂടെ വിഭാവന ചെയ്യുന്നത്.

- ഓരോ സെന്ററിലെയും അതാത് വെറ്ററിനറി പോളിക്ലിനിക്കിലെയോ, വെറ്ററിനറി ഹോസ്പിറ്റലിലെയോ, വെറ്ററിനറി ഡിസ്പെൻസറിയിലെയോ സീനിയർ വെറ്ററിനറി സർജൻ / വെറ്ററിനറി സർജൻ ആണ് എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും ഏകോപിപ്പിക്കേണ്ടത്.
- ഈ പദ്ധതിയിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന എല്ലാ ജോലിക്കാർക്കും അതാത് മേഖലകളിൽ പ്രത്യേക പരിശീലനകേന്ദ്രം മൃഗസംരക്ഷണബോർഡ് നിഷ്കർഷിക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏർപ്പാടാക്കുന്നതാണ്. ആയതിന്റെ ചെലവ് പ്രോജക്ടിന്റെ ഫണ്ടിൽ നിന്നും ഉപയോഗിക്കാം.
- ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കുശേഷം എല്ലാ നായ്ക്കൾക്കും പേവിഷബാധയ്ക്കുള്ള പ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പ് നൽകുക.

മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ

1. തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ടീമിലെ ജോലിക്കാർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക.(2016 സെപ്റ്റംബർ 30 ന് മുൻപ് തീർപ്പാക്കണം)
2. 2015 - 16 വർഷത്തിൽ എ.ബി.സി.ഏ.ആർ പദ്ധതിയ്ക്കായി നായ്ക്കളെ പാർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കൂടും, ആവശ്യമായ ഷെഡുകളും എല്ലാ സെന്ററുകളിലും നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. പരിയാരം സെന്ററിൽ മാത്രമെ ഇൻസിനേറ്റർ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. കൂടാതെ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങളും മറ്റു സാമഗ്രികളും ഒരു ചെറിയ അളവിൽ വാങ്ങിയിരുന്നു. അതിനാൽ 2016-2017 വർഷത്തിലെ പദ്ധതിയ്ക്കായി മരുന്നുകളും ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങളും മറ്റു സാമഗ്രികളും വാങ്ങേണ്ടതാണ്. ഓരോ സെന്ററിലും നായ്ക്കളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള ചെറിയ മാരുതി വാനുകളോ, ലോഡ് കയറ്റാവുന്ന ഓട്ടോറിക്ഷകളോ സർക്കാർ വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം. പരിയാരം സെന്ററിൽ സ് താപിച്ചിരിക്കുന്ന കൂടും മറ്റു അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും പുതിയതായി നിർമ്മിക്കുന്ന സെന്ററിലേക്ക് മാറ്റേണ്ടതാണ്.
3. ഓരോ താലൂക്കിലും ഏകദേശം 2000 - ഓളം പട്ടികളാണ് തെരുവിലുള്ളത് ഇവയെ ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്യുന്നതിന് മാസ

ത്തിൽ 240 എന്ന കണക്കിൽ ഏകദേശം 9 മാസം വേണ്ടിവരും.

4. ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കുശേഷം നായ്ക്കളെ 3 ദിവസം ചികിത്സ നൽകുന്നതിന് സജ്ജമാക്കിയ കൂടുകളിൽ താമസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
5. പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുൻപായി വേണ്ടത്ര പ്രചാരണം പത്രമാധ്യമങ്ങളിലൂടെ നൽകി പൊതുജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതി നിർവഹണ കലണ്ടർ

1	മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ, പ്രചരണങ്ങൾ, ബോധവൽക്കരണം പരിശീലനപരിപാടി തുടങ്ങിയവ	ജൂലൈ 31 വരെ
2	മരുന്നുകൾക്കും ഉപകരണങ്ങൾക്കുമുള്ള ടെൻഡർ നടപടികൾ, ഉദ്യോഗാർത്ഥികളെ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ	ആഗസ്റ്റ് 31 വരെ
3	ശസ്ത്രക്രിയ ആരംഭിക്കുന്ന തീയതി	സെപ്റ്റംബർ 1
4	ഓരോ സെന്ററിലും ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു വേണ്ട സമയപരിധി	10 മാസം (2016 സെപ്റ്റംബർ 1 മുതൽ 2017 ജൂൺ വരെ)

സാമ്പത്തിക വിശകലനം

2016 2017 - ൽ ഓരോ സെന്ററിലും ഏകദേശം 1000 വീതം നായ്ക്കളെ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു വിധേയമാക്കുന്ന നിഗമനം

1	മരുന്നുകൾ, വാക്സിൻ മറ്റ് അനുബന്ധ വസ്തുക്കൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഒരു നായ്ക്കുള്ള ചെലവ് ആകെ 5 സെന്ററിലുമായി 10000 നായ്ക്കൾക്ക്	രൂപ. 1000/- 1000 * 10000 = 100,00000/-
2	പുതിയ സെന്ററിൽ 50 നായ്ക്കളെ താമസിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട ഷെഡിന്റെ നിർമ്മാണ ചെലവ്	രൂപ - 50000/-

3	നായ്ക്കളെ തെരുവിൽ നിന്നും പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ വരുന്ന വാഹനചെലവ് - ഒരു സെന്ററിൽ ഒരു വാഹനത്തിന് മാസത്തോറും രൂപ 30,000 എന്ന തോതിൽ	രൂപ $30000 * 5 * 10 = 15,00,000 /$
4	ജോലിക്കാർക്കുള്ള വേതനം എ) വെറ്ററിനറി സർജന്റ് (രൂപ - 39,500/- മാസത്തോറും) ബി) പാരാവെറ്റ് രൂപ 15,000 വീതം സി) അറ്റൻഡർ രൂപ 10,000/- വീതം ഡി) പട്ടിപിടുത്തക്കാരൻ 15000 വീതം	$39500 * 10 * 10 = 39,50,000 /$ $15000 * 10 * 10 = 15,00,000 /$ $10000 * 10 * 10 = 10,00,000 /$ $15000 * 10 * 10 = 15,00,000 /$
6	പട്ടിപിടുത്തക്കാർക്കുള്ള ഇൻസെന്റീവ്	$25 * 2000 * 5 = 2,50,000 /$
7	ശസ്ത്രക്രിയാനന്തരം നായ്ക്കൾക്കുള്ള ഭക്ഷണ ചെലവ് രൂപ 60/- ദിനംപ്രതി(മാർക്കറ്റിൽ ലഭ്യമായ നായ്ക്കളുടെ തീറ്റ	$60 * 2000 * 5 * 3 = 18,00,000 /$
8	മറ്റ് അപ്രതീക്ഷിത ചെലവുകൾ ഒരു സെന്ററിന് രൂപ 1 ലക്ഷം എന്ന കണക്കിൽ ആകെ ചെലവ്	5,00,000/
9	ഓരോ സെന്ററിലും ടീമംഗങ്ങൾക്കുള്ള പരിശീലന ചെലവ് രൂപ 50,000 ഒരു ബ്ലോക്കിന്	$50,000 / 5 = 2,50,000 /$
	ആകെ ചിലവ്	രൂപ. 22,30,0000/

മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി

ജില്ലാതലം ; ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് ജില്ലാ കളക്ടർ, ജില്ലാ മൃഗസംരക്ഷണ ഓഫീസർ, ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ(എ.എച്ച്), ചീഫ് വെറ്ററിനറി ഓഫീസർ, ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (പഞ്ചായത്ത്)

സെന്റർതലം ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഡിവിഷൻ മെമ്പർ അതാത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ, സെന്ററിലെ നിർവഹണോദ്യോഗസ്ഥർ മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി ഓരോ രണ്ട് മാസത്തിലൊരിക്കൽ യോഗം ചേർന്ന് പദ്ധതി വിശകലനം നടത്തേണ്ടതാണ്. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ വരാവുന്ന വ്യതിയാനങ്ങൾ ജില്ലാതല മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയ്ക്ക് തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.